

Brøndby, den 21. september 2009.

Miljø og Planlægningsudvalget.
Folketinget,
Christiansborg,
DK – 1240 København K

Att. Miljø – og Planlægningsudvalgets medlemmer.

Dette brev er sendt til:

Udenrigsminister Per Stig Møller.
Klima – og Energiminister Conni Hedegaard.
Miljøminister Troels Lund Poulsen.

Udenrigsudvalget.
Miljø og Planlægningsudvalget.
Europaudvalget.

Kære medlemmer af Miljø – og Planlægningsudvalget,

Kort fortalt, så henvender jeg mig til Jer, da jeg ønsker at henlede Jeres opmærksomhed på et reelt problem, som i størrelse og omfang kan vise sig mangefold større, end den temperaturstigning jorden har oplevet, på 0,6 – 0,7 grader, siden år 1900.

Sagen er kort fortalt, at verdenssamfundet meget vel kan stå overfor nye og hidtil usete store udfordringer, såfremt teser og teorier omkring global middeltemperatursænkning, som fremsat af Copenhagen Consensus, en skønne dag gøres til virkelighed.

Jeg tror, at det er vigtigt at starte en diskussion allerede her og nu. Her ved Klimatopmødet i København 2009. En diskussion, hvis primære formål skal være, at bane vej for internationale regler og aftaler omkring ejerskab og kontrol, såfremt der på et eller andet tidspunkt findes tekniske løsninger, som på afgørende vis, vil kunne sænke jordens middeltemperatur.

Jeg vedlægger et notat, eller et oplæg om man vil, hvori jeg prøver at forklare vigtigheden af, at verdenssamfundet ikke afventer og ser hvad tiden bringer. Men at man fra dansk side prøver at starte en international debat om problemet, så hurtigt som muligt. Også gerne en debat inden for EU.

Idet jeg håber, at I vil give Jer tid til at drøfte og analysere problemstillingen, gerne inden Klimatopmødet i København 2009.

Med venlig hilsen,

Per Uggen.

Min adresse er:

Per Uggen,
Tranehaven 13, 1.th.,
2605 Brøndby.

Telefon 40 15 09 95.

Kære ministre og medlemmer af udvalgene,

Når jeg tillader mig, at henvende mig til Jer politikere, så skyldes det en frygt for klodens fremtidige klima. En frygt for, at man ustruktureret begynder at manipulere med jordens klima, for herigenem at sænke jordens middeltemperatur. En frygt, som jeg håber, at I vil give Jer tid til at drøfte, tage stilling til og frem for alt tage alvorligt. En frygt som jeg også håber, at I vil give Jer tid til at drøfte, med de delegerede og de øvrige deltagere på Klimatopmødet i København, her ultimo 2009.

Problembeskrivelse:

Min frygt er, at man utilsigtet, fra Copenhagen Consensus, har startet eller accentueret en udvikling, som både kan og vil få afgørende betydning for jordens samlede klima, i en ikke alt for fjern fremtid. En udvikling, der kan få en ekstremt negativ indflydelse på klimaet, især i de nordiske lande.

Utilsigtet har man fra Copenhagen Consensus startet tanker og en udvikling, som vil gå i retning af, at mange af verdens bedst begavede forskere og videnskabsmænd vil søge at finde forskellige tekniske løsninger, som kan tilvejebringe en reduktion af temperaturen i forhold til den samlede globale opvarmning. Altså forsøge ad teknikkens vej, at opnå en fysisk eller kemisk form for global klimastyring, klimakontrol eller klimamanipulation, om man vil.

Det der er bekymrende i denne forbindelse er, at såfremt verdenssamfundet får adgang til en "termostat", som kan regulere eller kontrollere det globale klima og dermed den globale opvarmning, hvordan styrer eller kontrollerer man så, fra verdenssamfundets side, processens forløb?

Hvad vil der ske, verdens nationer imellem – og i forhold til den globale magtbalance, hvis muligheden for global temperaturstyring pludselig bliver til en fysisk mulighed? Og hvilke principper vil der blive lagt til grund for teknologiens implementering og dens globale anvendelse?

Regionale forskelle:

En af de tekniske løsninger, som der er peget på fra Copenhagen Consensus, og som har startet min bekymring, er tilvejebringelsen af cirka 2.000 skibe, som skulle være sejlene vandforstøvere / springvand. Om dette vil være en teknisk brugbar løsning eller ej, har jeg absolut ingen forudsætninger for at vide. Men, såfremt teknologien viser sig at fungerer, hvem får så ejerskabet til disse skibe, og hvem ville få retten til kontrol med disse skibes placering og sejlads?

Såfremt verdens nationer får adgang til tekniske løsninger, som på afgørende vis kan reducere den globale opvarmning, så er det meget vigtigt at være opmærksom på, at der kan være meget betydelige forskelle på regionale ønsker til en eventuel temperaturreduktion.

I Alaska, Grønland, Norden, dele af det nordlige USA, Canada og Rusland, vil selv meget beskedne fald i den aktuelle middeltemperatur betyde dramatiske klimaændringer. Længere vinterperioder, ændrede klimazoner, forandring af vækstgrænser, tilbagetrækning af trægrænsen, ændret og reduceret landbrugsproduktion, forhøjet varmebehov til boliger og institutioner, længere isvintre mv.

I andre dele af verden, så som Mellemøsten, Kina, Indien, det centrale Australien, Mexico, de sydlige dele af USA, Troperne, store dele af Afrika, Det Sydlige Europa m.fl. vil en reduktion af jordens middeltemperatur ikke betyde alverden. Her vil det måske ligefrem være kærkomment.

En generel sænkning af middeltemperaturen vil, mange af disse steder, kunne bidrage radikalt i forhold til at reducere fænomener som tørke og ørkendannelse. En sænkning af middeltemperaturen vil mange steder på jorden kunne afhjælpe regionale problemer med hungersnød, sult, tørst og epidemier, da det på afgørende vis vil kunne flytte jordens klima – og plantebælter.

Jordens klima – og plantebælter:

Såfremt verdenssamfundet får adgang til teknik, som på afgørende vis kan kontrollere jordens temperatur, så er problemet, at vi globalt set kun har meget begrænset viden om de meget delikate processer, som i titusinder (faktisk millioner) af år og uden menneskelig indblanding har styret og reguleret det globale klima.

Det der foreligger solid videnskabelig dokumentation for er, at selv meget små variationer i de store havstrømme, eksempelvis Humboldt strømmen (El Nino) eller Golf strømmen og den Østgrønlandske strøm, har meget stor indflydelse på klodens temperaturfordeling. Man ved også, at der er en meget betydelig sammenhæng mellem oceanstrømning og luftstrømningerne her på jorden. El Nino, Passatdriften, Vestenvindsbæltet mv. Herudover ved man også, at der findes titusindvis af lokale og regionale vejrfænomener, som samlet set danner det, som vi opfatter som verdens klima.

Såfremt man skulle komme i en situation, hvor verdenssamfundet lader det være et nationalt eller regionalt anliggende, at regulere døgnets middeltemperatur, så kan der være andre lande, som utilsigtet vil komme til at opleve endog meget dramatiske og uheldige klimændringer.

Landområder, som i dag ligger lunt og godt i det tempererede klimabælte, vil måske komme til at ligge i polarområdet. Ligge i polarområdet, fordi man et andet sted på kloden, mange tusinde kilometer væk, ønsker at sænke middeltemperaturen over et nedbørsfattigt og varmt tropeområde.

Problemet i forhold til den globale magtbalance, og dermed den forøgede sikkerhedsrisiko:

På samme måde, som der er en global anerkendelse og erkendelse af, at drivhusgasser genererer højere temperaturer, så har historiens gang vist os, hvor svært det er, at skabe en global enighed med hensyn til, at løse det selv samme problem. En nærmest umulig opgave!

På samme måde, som med drivhusgasser, vil det blive meget svært, at tilvejebringe fælles fodslag og forståelse for begrænsning med hensyn til brug af ny teknik, som på afgørende vis kan reducere den globale middeltemperatur. Fra nation til nation vil der være endog meget store forskelle med hensyn til, hvor meget jordens middeltemperatur ønskes sænket.

Uden en større videnskabelig udredning, så må det være rimeligt nemt at indse, at man ikke kan sænke temperaturen, eksempelvis over Saharas ørken, uden at man samtidig sænker temperaturen, stort set alle andre steder på denne jord.

Nationale særinteresser vil komme til at veje ekstremt tungt. Og ejerskab og kontrol over de tekniske løsninger, der kan tilvejebringe signifikante temperaturreduktioner, vil komme til at ændre den globale magtbalance på afgørende vis.

En regering eller leder i et land der plages af tørke. Et land hvor befolkningen lider af tørst og sult. Et land som plages af dårlig folkesundhed og epidemier. I et sådant land kan man ikke fortænke magthaverne i, at ville sikre egen befolkning – over hensynet til andre lande. Lande som ligger på den anden side af jorden, tusinder og atter tusinder af kilometer borte.

I bogstaveligste forstand, vil der kunne opstå en "koldkrigsperiode", hvis lige verden aldrig nogensinde har set eller oplevet før.

Nationalt perspektiv set fra Danmark:

Danmark ligger geografisk et sted, hvor vi i januar og februar har en middeldøgntemperatur på 0,0 grader celsius, målt i klimaperioden fra 1960 til 1991. Hvis middeldøgntemperaturen, over hele Østersøområdet og i landene, der omgiver Baltikum, falder med 1 - 2 grader celsius i januar og februar, kan det meget vel være, at vi vil komme til at se yderligere og også meget dramatiske fald i den lokale middeldøgntemperatur. Fald hvor den lokale middeldøgntemperatur i januar og februar måske falder til minus 10,0 eller minus 15,0 grader celsius, fra de nuværende 0,0 grader celsius.

I en proces, der ikke er styret eller kontrolleret, ved vi ganske enkelt ikke, hvad der kan ske. Vi kunne måske komme til at opleve Østersøen med Sund og Bælt, som et stort samlet ishav fra midten af december til begyndelsen af marts, hvilket vil være en dramatisk klimaændring for hele vores region. En dramatisk ændring for hele Nordeuropa, hvis det nogensinde kom dertil.

I Danmark, vil en beskeden forlængelse af vinteren hurtigt kunne medføre en betydelig forlængelse af fyringssæsonen. Hvis varmeudgiften for hver enkelt dansker stiger med 1.000,- kroner, vil det betyde en samlet merudgift, alene til boligopvarmning, på mere end 5 milliarder kroner hvert år. Hertil kommer fald i landbrugsproduktion, skovdrift, fiskeri mv. med tilsvarende eller større beløb.

Sandsynlighed for teknologiske løsninger, der vil kunne sænke den globale temperatur:

I historisk perspektiv, ville man næppe have lyttet til en person, hvis vedkommende for 100 år siden havde påstået, at man inden for de næste 40 år ville opleve to verdenskrige og komme til at se en bombe, på størrelse med en bil. En bombe, med en altødelæggende sprængkraft stor nok til, at en enkelt bombe kan udslette alt liv, på et område så stort som hele Sjælland.

På samme måde, som med A-bomben, er der for mig ingen tvivl om, at verdenssamfundet en dag vil stå med muligheden for, at tilvejebringe en global temperatursænkning ved hjælp af ny teknologi. Om der går 5, 10 eller 40 år ved jeg ikke. Hvad jeg ved, er at det kommer til at ske.

Med A-bomben stod verdenssamfundet med en ny teknologi. Et nyt våben, som fik sin ilddåb uden at teknologien eller brugen af våbnet var kendt, og uden at der var indgået internationale aftaler.

Vi ved, hvor svært det kan være at opnå internationale aftaler, især med hensyn til A-våben. Vi ved også, hvor svært det har været at opnå holdbare internationale aftaler med hensyn til klimaet. Fra Kyoto protokollen i 1997 og frem til København, her i 2009, har verdenssamfundet brugt 12 år. 12 år uden at verdenssamfundet har flyttet sig ret meget, uagtet der er givet rigtigt mange store løfter.

Danmark og Det internationale samfund:

I dette perspektiv er det derfor vigtigt, at man allerede nu starter internationale forhandlinger, som sikrer klare og entydige folkeretlige spilleregler, såfremt man pludselig står med nye teknologier, som på afgørende vis vil kunne sænke eller regulere den globale middeltemperatur. At man sikrer et internationalt organ under FN, som får det overordnede ansvar for disse reglers overholdelse.

Det er vigtigt, at principper og rammer fastlægges, allerede nu – før det første spæde eksperimentstadiet. At der fastlægges helt klare og entydige regler og aftaler, med hensyn til, hvordan man måler og afrapportere resultater af kunstigt skabte temperaturforandringer. Det er også vigtigt, at der sikres klare og entydige aftaler og regler for, hvordan disse eksperimenter eller processer stoppes, før de eventuelt løber løbsk. Før jordens klima påføres uoprettelig skade.

Med andre ord, så skal der laves internationale regler og aftaler for processtyring, således at en lokal temperatursænkning ikke får ekstreme konsekvenser, for andre lande eller regioner på denne jord.

Igen, hvis man tager afsæt i de 12 år, der er gået fra Kyoto i 1997 til København i 2009, så viser det sig desværre, at denne forhandlingsproces har været alt for langsom til, at sikre hurtige og holdbare internationale regler og aftaler. Løfter har der været mange af, men viljen har ikke været til stede.

12 år, kan vise sig at være en alt for lang tidshorisont for verdenssamfundet. Især hvis man allerede har kendt teknologi til temperatursænkning til rådighed. Især hvis man har lokale eller regionale projekter og ønsker, beregnet til at generere lokale temperatursænkninger.

I dette lys håber jeg, at vi fra dansk side vil åbne denne debat, ved Klimatopmødet i København. Åbne debatten, således at der i tide kan laves klare og entydige internationale regler og aftaler for brug af teknologier, som kan generere globale temperaturreduktioner.

Åbne debatten, også gerne på en sådan måde, at vi i EU og EU-regi kan få en afgørende indflydelse på dette nye teknologiområde. Få indflydelse, før vi en skønne dag står med uprøvede tekniske klimaløsninger, som kan være ekstremt farlige, hvis tilfældighederne får lov til at bestemme brugen.
